

1Sám; 13:3-14.

Történetünk hőse, Saul, egész különleges elhívást kapott az ÚRtól. Isten népének első királya lehet. Erre választotta őt az ÚR. És mégis elbukott. Választottból elvettetett lett. Vajon miért? Erre a kérdésre keressük ma a választ, közben arra is figyelve, hogy mi, akik szintén választottak vagyunk, mi meg tudjunk maradni Isten elhívásának útján.

Mai történetünket nézve első pillantásból úgy tűnik, mintha egy egész egyszerű emberek közti villongás, viszály lenne a magyarázat. Mintha a történetben nem is lenne ott valóságosan az Isten. Mintha csak dobálóznának a Nevével, de a valóságban csak az emberi sértettség, féltékenység és ellenszenv lenne a történések mozgató rugója. Azért nagyon érdekes ez, mert a mi életünkben is pont így szokott lenni. Rengetegszer van, hogy emberekkel vagyunk harcban, vitában, konfliktusban, és NEM LÁTJUK meg, hogy OTT VAN MINDEN MÖGÖTT AZ ISTEN. Persze. Könnyebb emberekre mutogatni, haragudni, mint megkeresni, hogy mi mindenben akar engem az Isten formálni. Könnyebb elakadni ott, hogy pikkel rám a próféta, vagy sanda szándékkal van irántam ez vagy az. Ebbe a történetbe is könnyebb belelátni, hogy Sámuel eleve fenntartásokkal viseltetett az egész királyság iránt. Megvolt erre Sámuelnek a nagyon jó teológiai, hit-meggyőződésbeli oka, hisz a földi királyságban Isten királyságának a megtagadását látta. De nem csak a magasztos elvek jöhetnek itt szóba. Hiszen amíg nem volt király, addig leginkább Sámuelt illették meg a királyi jogkörök, úgyhogy Saul színrelépése Sámuelnek nyilvánvaló érdeksérelemmel és presztízsveszteséggel járt. E tények ismeretében nem nehéz feltételezni, hogy „*Persze, Sámuel alig várta, hogy beleköthessen Saulba, nyilván a sértett próféta bosszújáról van szó*”. – Csakhogy a Szentírás összefüggése nem igazolná ezt a magyarázatot. Egy emberi konfliktussal nem magyarázható meg a történet, mert az események mögött ott van az Isten. A mi életünkben is. A mi konfliktusaink mögött is. De ha mi mindig csak az embereket látjuk, és nem keressük emberi konfliktusaink mögött, hogy mit akar tőlünk az Isten, akkor a mi életünkben is sokszorosára nő az eltévedés veszélye.

Kicsit közelebb kerülünk az igazsághoz, ha arra figyelünk, hogy Saul valamit tett, amit igazából a papi és prófétai tisztséget betöltő Sámuelnek kellett volna tennie. Saul nem várta meg Sámuel, hanem bemutatta az áldozatot. Ha megint nem figyelünk arra, hogy Isten is a történet szereplője, akkor azt mondhatjuk, hogy jó oka volt erre Saulnak. Az ellenség szorongat, a hadinép egyre fogy, a próféta pedig késik. Mit csináljon ebben a reménytelen helyzetben? Legalább az áldozatot bemutatja, hátha segít rajtuk az Isten. Érthető Saul viselkedése. Különben is Sámuel a hibás: Miért késik? – gondolhatnánk. De ez a gondolat megint csak az elvettetés felé halad, mert nem számol a megmentő Istennel. Nem számol azzal, hogy az, hogy várnia kell, nem a prófétának a heppje, hanem Isten parancsa. A prófétai szó mögött nem látta Saul az üzenetet küldő Istent.

Egyébként tény, hogy Sámuel késett. Isten szolgálja lehetett volna pontosság tekintetében precízebb. Igaz, nem sokat késett, hiszen még füstölt az áldozat, amikor Sámuel megérkezett. És az is lehet, hogy nem azért késett, mert lustálkodott reggel, hanem mondjuk azért, mert a prófétának is nehézséget jelenthetett az ellenséges katonák állásai között eljutni Saul táborába. Na de akkor is késett. Saul pedig azt gondolta, „*mi szükségem van nekem erre a késős prófétára. Meg tudom én csinálni ezt nélküle is.*” Csakhogy Isten akarata az, hogy az ő népében működünk együtt. Az ő népében ne tekintsék nélkülözhetőnek a papot és a prófétát. Ne tekintsék semmibe vehetőnek az ő választottait, igéjének hirdetőit. Még akkor se, ha Sámuel nem tökéletes. Még akkor se, ha a próféta egy órát késett. Mert az önmagában, hogy a király mutat be áldozatot, nem különösebb probléma. Igaz, hogy az áldozatbemutatás alapból papi feladat, de Dávid is mutatott be áldozatot (2Sám; 6:13), és nem olvasunk arról, hogy ez bűne lett volna neki. Viszont Dávid kitűnő együttműködésben volt a pappal, Cádókkal, és a prófétával, Nátánnal is. Saul viszont nélkülözhetőnek tekintette Sámuel.

S ez megint egy mai probléma. Mert ma is kísértés lehet számunkra, hogy különösen is, ha nem tökéletes a lelkész (márpedig ez ma is előfordulhat), akkor azt mondjuk, hogy nem kell nekünk a lelkész ahhoz, hogy tudjunk imádkozni. Nem kell a gyülekezet sem ahhoz, hogy Istennel tudjunk kapcsolatban lenni. Nem kell az egyház sem ahhoz, hogy tudjunk tisztességes életet élni. Nincs szükségünk Krisztus népére. És vannak, akik otthagyják a gyülekezetüket csapostól, papostól. És alakítanak maguknak egy kis „csináld magad” egyházat öt-tíz barátjukkal, mert nem tartják fontosnak Jézusnak azt az akaratát, hogy a tanítványok egyek legyenek, ahogy az Atya és Jézus egy. Némelyek meg ezen is túlmennek, és teljesen egyedül próbálják élni a hitüket, mert azt hiszik, hogy senkire sincs szükségük ehhez. Csakhogy ez a sauli út, mely semmibe veszi azt az isteni akaratot, hogy együttműködünk, összetartozunk és szeretetközösségben együttlegyünk. Még akkor is, ha a próféta késik. Viszont az Isten akaratát semmibe vevő sauli útnak az elvettetés a vége. Mert ha a kiválasztott semmibe veszi az Isten akaratát, akkor az Isten is semmibe tudja venni korábbi választottját, és választ magának mást, szíve szerint való embert.

Saulnak tehát a várakozás volt a nehézsége. A várakozás pedig egy fontos tudomány, mert Isten igen gyakran pont a várakozással teszi próbára választottai hitét. Mert Isten kiválaszt. Isten Lelkével formál. Isten bűnbocsánatot szerez nekünk és megvált. Szinte mindent Isten tesz meg a mi üdvünkért, de időnként azért megpróbál bennünket, hogy valóban akarjuk-e a vele való életet, valóban szeretjük-e őt, valóban bízunk-e benne, és valóban hűségesek vagyunk-e hozzá. S a próbának a formája gyakran az, hogy várni kell. És nem lehet tudni, hogy meddig. Ábrahámnak és Sárának nagyon hosszán kellett várnia gyermekre. Amikor Sárának elfogyott a hite, a türelme, és belepiskált a dologba, csak bajt és keserűséget szabadított magára. A tanítványoknak Jézus halálától csak három napot kellett várni a feltámadásra. De Júdásnak ez is túl hosszú idő volt, ő felkötötte magát. Isten népének az ószövetségi időkben és az egyház korszakában is sokszor várnia kellett arra, hogy az elnyomás alól felszabadulhasson. Várni kellett a szabadításra hűségesen. Legutóbb Magyarországon bő negyven évet. És volt, aki hűséges volt, és volt, aki elbukott. A saját

életünkben is sokszor van, hogy várni kell. Várni Isten útmutatására, imaválaszára, szabadítására. És ebben az a nehéz, hogy nem tudjuk, hogy meddig. S a várakozás idején derül ki, hogy van-e bennünk elég hit, elég bizalom akkor, amikor nem látjuk még a szabadítás fényét derengeni a horizonton. Sőt, amikor esetleg azt látjuk, hogy csak egyre rosszabbra fordul a helyzet. Tudunk-e ilyenkor csak várni, és imádkozni, és nem meginogni abban a hitben, hogy Isten már elkészítette valamilyen formában a szabadítás idejét, elkészítette már a megváltás óráját, és az idő Isten tervének beteljesedése felé halad? Hiszed-e ezt? Hiszed-e, hogy az idővel Isten rád is áldásait hozza el? Hiszed-e, hogy Isten már számodra is elkészítette a szabadítást? Hiszed-e azt, hogy csak az a kérdés, hogy van-e türelmed és bizalmod várni? Saulnak Sámuelre csak egy-két órát kellett volna várnia, és a győzelemre is csak pár napot. De nem volt hozzá hite. Persze Sámuel így is megjött, sőt még a győzelem is megadatott. De az áldást nem kaphatta meg, mert hitében elbukott. Nem bizonyult méltónak rá, hogy Isten népében dinasztiát alapítson. Mi tudunk-e Isten szabadításában bízva, türelemmel várni az Ő szabadítására? Fontos fejleszteni magunkban, esetleg gyermekeinkben is a várakozás képességét.

S van még egy izgalmas kérdés. Rendben, hogy várni kell, de van a cselekvésnek is pillanata. Honnan tudjuk, hogy mikor érkezik el a pillanat, amikor viszont nekünk kell cselekednünk? Három szempontot szeretnék adni ehhez mai igénk alapján. **Az első:** Ha van Istennek valamire direkt kijelentése, akkor onnan. Olyat sose helyes lépni, amit Isten törvénye tilt. Viszont nem kell várni, ha látok egy segítségre szoruló, hanem segíteni kell, hiszen a szeretet cselekedeteire világosan tanít az ige. A jó tetteket nem kell holnapra halasztani. A történetben Saulnak elméletileg könnyű dolga lett volna, hiszen volt egyértelmű parancs: várni kell még. Ehhez kellett volna magát tartania. **A második** szempont, hogy az olyan egyénieskedő lépés, ami Isten népétől távolít, az nem jó. Az a lépés, ami Isten népét vagy annak szolgáló tagjait feleslegesnek mutatja, nem jó. Isten áldásához szükséges lett volna Saulban az az alázat, mely elismeri, hogy Sámuellel együtt kell, hogy haladjon. Az együttműködést, a közösség szükségességét megtagadó lépésre áldás nem várható. **A harmadik** szempont a történetben, a bátorság mércéje. Saul azt mondja, hogy „összeszedtem magam”, más fordítás szerint „bátorságot vettem magamnak”, és cselekedtem. De nem mond igazat. A bátorság az lett volna ugyanis, ha Istennek engedelmesen vár a riasztó körülmények ellenére is. Ő nem bátorságból, hanem félelemből cselekedett. Mert ahogy telt az idő, egyre aggasztóbbak lettek a körülmények, és a félelem miatt nem bírt nyugton maradni. Ez nem bátorság. Félelemből pedig ritkán születnek áldott tettek. Az a cselekvés, melyre áldást várhatunk nem félelemből, hanem az Isten iránti bizalomból és szeretetből születik.

Összefoglalva tehát elmondhatjuk, hogy ha kiválasztottságunkat nem eljátszani akarjuk, hanem az áldások útján kiteljesíteni, akkor lépteinket Isten kijelentett igéjéhez kell igazítanunk, Isten népe közösségével együtt kell haladnunk, és az Isten iránti bizalomból és a hit bátorságából fakadó tetteket kell cselekednünk. Ha így teszünk, akkor Isten kiválasztó szeretetében örökre megmaradunk. Ámen.

1. Bizonyos, hogy Saul csakugyan Isten választotta volt? A válaszadáshoz keressétek ki az következő igéket! 1Sám; 9:17, 1Sám; 10:6, 1Sám; 10:21, 1Sám; 13:13, ApCsel; 13:21.
2. Kövessétek nyomon Saul elvettetésének lépéseit a következő igék segítségével! 1Sám; 13:14, 1Sám; 15:22-23, 1Sám; 16:14, 1Sám; 28:15-20, 1Sám; 31:2-6.
3. Mi volt tulajdonképpen Saul bűne? (1Sám; 13:13.)
 - a) Minket is kiválaszt az ÚR arra, hogy gyermekei, Jézus testvérei, az örök boldogság részesei legyünk. Te mennyire vagy biztos kiválasztottságodban?
 - b) Emberi konfliktusaidban fel tudod fedezni, hogy Isten a kellemetlenkedő ember által valamire tanítani akar téged? Meg tudod látni az emberi rosszindulat mögött a téged szerető, Krisztus képére formálni akaró Istent?
 - c) Hogy megy neked a várakozás? Hajlamos vagy rögtön kezdedbe kapni a dolgokat, vagy képes vagy arra, hogy előbb összetedd a kezed, és Istenre figyelj? Tapasztaltad már meg, hogy Isten megszabadított valamiből, s neked csak türelemmel, bizalommal várakoznod kellett?
 - d) Hogyan segíted (segítetted), hogy gyermekeidben, unokáidban kialakuljon a türelem és a várakozás, a szükségletkésleltetés tudománya?
 - e) Mennyire érzed fontosnak Isten népe közösségét? Igénybe veszed a lelkészek vagy más hitben tapasztalt testvérek segítségét, amikor bizonytalan vagy abban, hogy kell-e lépned, s ha igen, akkor merre?